

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Skisse til plan for
forvaltningsrevisjon
og eierskapskontroll
2024-2028
Selbu kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har våren 2024 laget planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planene midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planene bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av virksomheten i kommunen og selskapene som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planene basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for planene.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, 340 timer

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer rapporter etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet starter. Etter at arbeidet med rapporten er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Etter en forvaltningsrevisjon får kommunedirektøren rapporten på høring før den behandles i kontrollutvalget. Etter selskapskontroller får selskapets ledelse og/eller eierrepresentanten rapporten på høring før behandling i kontrollutvalget. Dersom eierskapskontrollen angår kommunedirektørens ansvarsområde, skal også kommunedirektøren høres før behandling i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i enkelte tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til tema/vinkling. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	<p>Kommunen er forpliktet til å gi tjenester til innbyggerne på en rekke områder. Det er også krav til kvaliteten på tjenesten og til kompetansen til de som utfører tjenesten.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan jobber Selbu kommune med å rekruttere, beholde og videreutvikle nødvendig kompetanse, og bruke den tilgjengelige kompetansen mest effektivt? • Har Selbu kommune formålstjenlig system og rutiner for dette?
Barn med særlige behov	<p>Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Får elever i skole og barnehage undervisning som er tilpasset sine evner og forutsetninger? • Bidrar PPT inn mot skoler og barnehager for å sikre tidlig innsats og bistand ved behov? • Har Selbu kommune organisert tjenestene slik at det er mulig å kunne tilby spesialpedagogisk hjelp til barn som ikke går i barnehage? • Får fremmedspråklige elever som har krav på det særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring?
Demens- og eldreomsorg	<p>Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Demenskartet for kompetansetjenesten Aldring og helse viser at demensutfordring er, og vil bli, større i Selbu sammenlignet med landet ellers.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegges det for at personer med demens kan bli boende i eget hjem? • Får brukerne tjenester som er tilpasset deres individuelle behov? • Følger Selbu kommune regelverket for vurdering av pasientenes samtykkekompetanse og bruk av tvungen helsehjelp? • Får pårørende tilstrekkelig bistand og oppfølging?

Informasjonssikkerhet	Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen.
Klima og miljø	<p>Klimaendringer gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet arealplanlegging. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger FN's bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har Selbu kommune et planverk på området som tilfredsstiller nasjonale og regionale føringer? • Er Selbu kommunes mål i samsvar med nasjonale mål og forpliktelser? • I hvilken grad er Selbu kommunes klima- og miljømål berørt i <ul style="list-style-type: none"> - Plan- og styringsdokumenter, som kommunedelplan, arealplan, reguleringsplaner osv. - Interne rutiner og retningslinjer, som f.eks innkjøpsstrategi, byggesaksbehandling, transport (skoleskyss o.l.) osv. • Hvordan følger Selbu kommune opp sine fastsatte mål?
Kvalitet og nivå på tjenestene kommunen tilbyr	<p>Mange kommuner opplever et økende sprik mellom forventninger i befolkningen om tjenestenes kvalitet og det som kan leveres i fremtiden. Problemstillingen er ofte omtalt som et «krokodillegap» og det gjelder innenfor mange av de sektorene hvor kommunen yter tjenester til sin befolkning. Dette er ikke unikt for Selbu. Det kan ses i sammenheng med at de aller fleste kommuner har opplevd en kraftig forverring av sin økonomi de siste årene, samtidig som utfordringene i de kommende årene tårner seg opp. Her kunne det vært interessant å invitere med nabokommuner i hele regionen for en felles forvaltningsrevisjon.</p>
Skolemiljø	<p>Resultater fra elevundersøkelsen 2023-2024 viser at det kan være utfordringer ned trivsel og skolemiljø i skolen i Selbu kommune. Indeksen for mobbing i Elevundersøkelsen viser betydelig høyere tall i Selbu enn Trøndelag og landet ellers, både for 7. trinn og 10. trinn.</p> <p>Det har vært gjort denne typen undersøkelser og forvaltningsrevisjoner med en generell hovedproblemstilling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeider Selbu kommune systematisk for å sikre at elevene i grunnskolen har et trygt og godt arbeidsmiljø?

<p>Sykefravær</p>	<p>Sykefravær er en risiko i Selbu kommune. Årsrapporten for 2023 viser at sykefraværet samlet sett er på 9,1% for året. Sektor helse og sosial har et sykefravær på 12,2%, og bidrar til relativt høye tall. Gjennomsnittlig sykefravær i kommunesektoren i kommunesektoren er 7,7% i 2023 (KS).</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har Selbu kommune system og rutiner som ivaretar arbeidsgivers plikter knyttet til arbeidsmiljø og sykefravær? • I hvilken grad er det klart hvilke oppgaver med tilhørende myndighet ledere og mellomledere har som ledd i Sebu kommunes arbeid med arbeidsmiljø og sykefravær
<p>Utenforskap</p>	<p>Flere og flere faller utenfor samfunnet. Dette har betydning for kommunen på en rekke områder, som f.eks behov for sosialhjelp, uro i samfunnet og den enkeltes muligheter i samfunnet. En forvaltningsrevisjon av kommunens arbeid for å forhindre utenforskap kan rette seg mot familier, barn eller unge voksne.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan avdekker Selbu kommune behov for hjelp? • Har Selbu kommune rutiner som sikrer intern samhandling og helhetlig oppfølging? • Hvordan fungerer det tverrfaglige arbeidet i barnehage og skole for å motvirke utenforskap? • Har Selbu kommune tilstrekkelig kunnskap om lavinntektsfamilier og barn og unges levekår i kommunen, og blir denne kunnskapen brukt i det forebyggende arbeidet? • I hvilken grad sørger Selbu kommune for at tjenester og tiltak rettet mot unge voksne er tilstrekkelig samordnet?
<p>Vedlikeholdsetterslep</p>	<p>Kommunebarometeret viser at en liten andel vannledningsnett i Selbu er fornyet de siste årene, og at en relativt liten andel innbyggere er tilknyttet anlegg som overholder rensekrav. I tillegg er gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing relativt høye.</p>

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Internkontroll av tjenester fra Værnesregionen (forsinket til 2024)
2. Forsvarlig saksbehandling og klarspråk (2023/24))
3. Undersøkelse etter henvendelse fra ordfører (2023)
4. Unge utenfor arbeid og utdanning (2022)

Plan for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
1. Kommunens eierstyring	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?

Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2019-2023

1. Eierskapskontroll med kommunens eierstyring (Bestilt i 2021)